

XI.

Plán výchovy k volbě povolání

Zpracoval: Mgr. Ivona Králová

Konzultace: třídní a vyučující učitelé

Obsah:

Výchova k volbě povolání – vzdělávací cíle	str. 2
Obsahové zařazení tematických okruhů	str. 3
Výchova k občanství 6.- 7. ročník	str. 4
Výchova k občanství 8.- 9. ročník	str. 5
Výchova ke zdraví	str. 6
Svět práce	str. 7
Třídnické hodiny	str. 8

Výchova k volbě povolání

- zpracováno podle Metodického pokynu Výchova k volbě povolání
- zařazena do výuky zejména výchovy k občanství, výchovy ke zdraví, světa práce
- v ostatních předmětech je zařazena podle vhodnosti témat
- velká pozornost je tomuto tématu věnována také v třídnických hodinách

Vzdělávací oblast Výchova k volbě povolání si klade za cíl vypěstovat u žáků dovednosti důležité při rozhodování o významných životních krocích a při plánování vlastní budoucnosti.

Vzdělávací cíle:

Cílem vzdělávání v dané oblasti by mělo být vybavit žáka kompetencemi, které mu umožní:

- uvědomit si podstatný podíl vlastní odpovědnosti při rozhodování o volbě budoucího profesního zaměření a o výběru vhodného povolání
- využívat poznatků z oblasti sebepoznávání, rozhodování a plánování vlastní budoucnosti při vytyčování a dosahování stanovených životních cílů
- realističtěji nahlížet na vlastní osobnost a korigovat svůj náhled na vlastní potenciál i na možnosti svého budoucího profesního zaměření
- pochopit souvislost mezi požadavky na výkon vybraného povolání, svými reálnými osobními předpoklady a konkrétními možnostmi výběru vhodného povolání
- hodnotit své osobní šance na trhu práce v souladu s reálnými požadavky vybraného povolání a v konfrontaci s vlastními osobnostními předpoklady
- plánovat si významné životní kroky, stanovovat si realistické životní cíle a nacházet vhodné způsoby a strategie jejich dosahování
- orientovat se v profesní nabídce pro volbu povolání

Obsahové zaměření tematických okruhů(T.O.)

T.O. č.1:Sebepoznání- žáci se naučí realističtěji hodnotit své osobní zvláštnosti, osobní předpoklady, své možnosti a pochopí, které faktory proces sebepoznání ovlivňují. Uvědomí si nutnost sebepoznání pro správnou volbu povolání.

T.O.č.2:Rozhodování - žáci si uvědomí svou roli v procesu rozhodování, zamyslí se nad faktory, které mohou jejich rozhodování ovlivňovat, a nad tím, jaké překážky jim v rozhodování mohou bránit, naučí se rozumně volit z daných možností.

T.O.č.3: Akční plánování - žáci si postupně navyknou po etapách plánovat důležité životní kroky a přehodnocovat dosažené cíle, naučí se stanovovat si realistické cíle a hledat účinné strategie k dosahování cílů a odstraňování překážek.

T.O.č.4: Adaptace na životní změny - žáci si uvědomí nevyhnutelnost změn v životě, zamyslí se nad změnami, se kterými se budou muset po odchodu ze základní školy vyrovnat, a poznají způsoby, jak se mohou na změny připravit a jak je mohou zvládnout.

T.O.č.5: Možnosti absolventa základní školy- žáci získají přehled o nabídkách vzdělání, profesní přípravy a zaměstnání, poznají místní možnosti a příležitosti, které se v dané chvíli nabízejí, a naučí se zamýšlet nad různými cestami k dosažení cíle.

T.O.č.6: Informační základna pro volbu povolání – žáci pochopí nutnost spojovat rozhodování se znalostí svých osobních předpokladů a s vyhledáváním potřebných profesních informací. Naučí se vyhledávat, třídít a správně využívat informace o vhodných vzdělávacích a pracovních příležitostech.

T.O.č.7: Orientace v důležitých profesních informacích- žáci se naučí využívat důležité informace o různých povoláních a profesích pro svoji profesní volbu, zvažovat klady i zápory jednotlivých povolání a realisticky zvažovat své šance ve vybraném povolání na trhu práce.

T.O.č.8: Rovnost příležitosti na trhu práce- žáci získávají přesnější a komplexnější představu o některých pracovních činnostech a profesích, naučí se rozpoznávat překážky, které jim mohou bránit v dosažení profesních a osobních cílů, a nalézat vhodné způsoby, jak čelit profesní diskriminaci.

T.O.č.9: Svět práce a dospělosti- žáci se seznámí s postupy při přijímání uchazečů o studium na středních školách a při přijímání do zaměstnání, uvědomí si, co od nich potencionální zaměstnavatel bude očekávat, jak lze tyto požadavky splnit.

Výchova k občanství

Výchova k volbě povolání 6.-7.ročník

Tematické celky:

1. ***Naše škola, naše obec*** – vklad základní školy pro život, všeobecné vzdělání jako příprava na osobní, rodinný, pracovní a občanský život.(T.O.5)
2. ***Majetek, vlastnictví a hospodaření*** – peníze a majetek v životě člověka, jejich místo mezi dalšími životními hodnotami, zdroj obživy.
3. ***Život ve společnosti-*** člověk a jeho začleňování do společnosti a získávání sociálních rolí, asertivita.(T.O.4)
4. ***Člověk a morálka-*** mravní rozhodování, odpovědnost, svědomí, význam sebevýchovy, význam osobní kázně, sebekontroly a sebeovládání v životě.(T.O.1)
5. ***Člověk a lidská práva-*** práva související se studiem, právem na vzdělání a volbou povolání. (T.O.6, T.O.9)

Výchova k občanství

Výchova k volbě povolání 8.-9. ročník

Tematické celky:

1. **Člověk a osobní rozvoj** - vliv vnitřního založení člověka na jeho osobní volby, motivy a zájmy v životě člověka, náročné životní situace.(T.O.1, T.O.4)
2. **Člověk a pracovní život** – okolnosti a podmínky rozhodující o volbě vhodné profese, zodpovědná volba povolání pro vlastní život, sociální komunikace při jednání o zaměstnání, způsoby získávání profesních informací, pracovní smlouva, vznik, změna a ukončení pracovního poměru, pracovní podmínky a prostředí, nárok na mzdu a dovolenou, bezpečnost a ochrana zdraví v zaměstnání, základní práva a povinnosti zaměstnance, vyjádření vlastních představ o profesní dráze.(T.O.4, T.O.5, T.O.6, T.O.7, T.O.8, T.O.9)
3. **Člověk a občanský život** – význam znalostí občanských práv a povinností jako předpoklad možného začlenění člověka do pracovního a veřejného života.(T.O.3)
4. **Stát a hospodářství**- funkce práce v životě jedince a společnosti.(T.O.9)
5. **Životní perspektivy**- pracovní život jako jedna stránka lidského života, životní plány a cíle, význam informací pro rozvoj kompetentního rozhodování, způsoby a metody pro rozvoj rozhodování,podmínky a možnosti reálného rozhodování. (T.O.1, T.O.2, T.O.4)
6. **Vnitřní svět člověka**-systém osobních hodnot, osobní vlastnosti, dovednosti,schopnosti,vrozené předpoklady,osobní potenciál.(T.O.1)

Výchova ke zdraví

Výchova k volbě povolání

Tematické celky:

1. ***Rodina a širší sociální prostředí***- vliv rodinného prostředí na rozvoj osobnosti, problémy spojené se vstupem do samostatného života, rodinná tradice.(T.O.1,T.O.4)
2. ***Osobnostní a sociální rozvoj***-- osobnost člověka, základní způsob ovlivňování negativních duševních stavů, orientace ve zvláštnostech vývoje osobnosti, dědičné a získané faktory a možnosti jejich ovlivňování, sebepoznání, sebevýchova, utváření vědomí vlastní identity, asertivní chování.(T.O.1, T.O.2, T.O.4)
3. ***Člověk a dospívání***- osobní vlastnosti, dovednosti a schopnosti člověka, osobní vlastnosti a jejich překonávání, charakter člověka, sebehodnocení, seberegulace, volní vlastnosti, pěstování vůle, vliv sociálních skupin na dospívajícího.(T.O.1, T.O. 2, T.O.4)

Svět práce

Výchova k volbě povolání-8.ročník

Tematické okruhy:

1. *Úvod do předmětu, systém vzdělávání, informace o volbě povolání.*
2. *Charakteristické znaky povolání-* pracovní prostředky, pracovní cíle, celoživotní vzdělávání a jeho role v profesním růstu člověka, rekvalifikace.
3. *Charakteristické znaky povolání-* pracovní činnost, pracovní prostředí.
4. *Informační a poradenské centrum pro volbu povolání.*
5. *Výukový program – volba povolání.*
6. *Nabídky škol a učilišť, práce s letáky, informace o studijních možnostech.*
7. *Získávání zaměstnání, psaní životopisu, předpisy pro drobné podnikání, formy drobného podnikání.*
8. *Účetnictví drobného podnikatele, daně, pojištění, úvěry.*

Třídnické hodiny
(Součást profesní orientace žáků 2.stupně)

Tematické okruhy:

1. Možnosti absolventa základní školy.(T.O.5)
2. Informační základna pro volbu povolání.(T.O.6)
3. Orientace v důležitých profesních povoláních.(T.O.7)
4. Sebepoznání, rozhodování, adaptace na životní změny.(T.O.1, T.O.2, T.O.4)
5. Administrativní práce spojené s vyplňováním přihlášek.